

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

An vxor possit vouere

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

mareret q̄ vir eius esset mortuus. et sic mittit sibi alium virum desponsa-
re. tunc primo viro redeunte mulier tenetur secundum derelinquere. et tra-
sire ad primum. et si primus vir in eodem anno moreretur tunc mulier po-
test econuerso transire ad secundum virum. sed tunc de nouo debet fieri
sensus yrozum q̄. quia quod prius factum est de illo mulier fuit inscia.

Tunc ibi (Hasculus aut mulier) magister ponit tria notabilia. Quo-
rum primum est. quando aliquis vir cum aliqua muliere leuat vnum pue-
rum de fonte sacri baptismi. tunc non inhiemus eos ad inuicem legitima-
ri. id est in thoro legitimo copulari. Deinde subdit secundum documen-
tum dicens. pueri mei non possunt copulari cum illis pueris quos ego
de fonte sacri baptismi leuaui. sed bene possunt copulari cum fratribus
et cum sororibus illius pueri leuati. Deinde magister subdit tertium
documentum dicens. si tua mulier legitima sumpsit puerum meum de
fonte sacri baptismi. tunc te moriente ego non possum illum sumere ad
thorum legitimum. et sic econuerso me moriente tunc tu non posses sumere
te meam yrozem ad thorum legitimum. Et ratio huius est ista. quia
ibi est amicitia spiritalis. que dirimit contractum et impedit contrahen-
dum matrimonium.

¶ Circa litteram est notandum. q̄ duplex est votum. scz votum sim-
plex. et est quando aliquis vouet absq̄ magna deliberatione in occulto et non
in publico. vt si aliquis voueret q̄ in quartis ferijs noller portare linea ve-
stimenta vel aliquod huiusmodi. tunc illud votum non ligat quo ad hos
mines nec impedit matrimonium. Aliud est votum solenne. et illud vo-
tum fit cum magna deliberatione mentis et in facie ecclesie coram sacerdo-
te vel episcopo. vt quando aliquis sumit ordinem dyaconatus vel subdya-
conatus vel presbyteratus. tunc vouit castitatem deo et episcopo et hoc in
facie ecclesie. Et sic tunc illud votum dicitur esse solenne. et impedit matri-
monium. quia dicit Psalmista. Glouete et reddite. modo presens littera
intelligitur de voto solenni. quia hic de voto solenni est magna vis et non
de voto simplici. Pro quo notandum. q̄ adhuc votum simplex est duplex.
Nam quoddam est votum necessitatis. et quoddam est votum voluntatis.
Nam votum necessitatis dicitur illud sine quo nullus saluabitur. sicut
aut abrenunciare dyabolo et seruare fidem catholicam. Et illud votum
vouetur in cathesizartone puerorum. scz vbi abrenunciant dyabolo et pom-
pis eius. et similiter vouent seruare fidem catholicam. Et quotienscunq̄
aliquis transgreditur illud votum tunc peccat mortaliter. et pro illo ponit
illi penitentia. Sed votum voluntatis est bonum aliquod ad quod
aliquis homo non tenetur. quia sine isto potest saluus esse. et tamen si spon-
te et voluntarie se obligat ad istud votum. tunc postea tenetur illud ser-
uare et exequi. sicut est votum continentie. abstinentie. vel peregrina-
tionis. et similia. Et duo presertim exiguntur ad hoc q̄ talium vororum
fiat redemptio. scilicet causa. et superioris autoritas. Causa vt si ipse vo-
uens est senex. debilis. vel infirmus. Etiam requiritur superioris autoris-
tas. id est licentia. quia nemini propria autoritate licet redimere votum su-
um vel commutare.

¶ Secundo est notandum. q̄ mulier non potest facere votum solenne absq̄

Summula Raymūdi

consensu viri sui post contractum matrimonij vel econuerso. ita q̄ mulier si veller absq̄ licentia viri se iunare per aliquot dies in hebdomada in aqua et pane. vel q̄ veller obseruare continentiam vel castitatem. tunc ad illud iudicium non restringitur viro tradicente. quia mulier in illo casu non est sui ipsius. sed est sui viri. et econuerso. Etiam ideo. q̄ in hoc fieret iudicium alteri. vt habet in decretalibus extra de voto. Nec etiā seruus seruilis potestatis potestouere aliquid sine consensu domini sui. Similiter nec puer ante annos discretōis seu pubertatis. Similiter alienatus a mente. sed si postea fuerit compos rationis sue et presentiat et adhuc vouerit. tunc tenetur implere tale votum. aliter non. Item nec episcopus nisi cum licentia pape. Nec monachus nisi cum licentia sui superioris. vt patet in decretis. et hoc intelligitur de voto abstinentie.

Tertio notandum. q̄ nulla mulier ad secundas nuptias migrare potest nisi mat̄ donec de morte mariti sui certius sciat et manifeste sciat ipsum esse mortuum. Et illud habetur in quarto libro decretalium de secundis nuptiis. Sed si aliqua mulier crederet virum suum legitimum esse mortuum ita q̄ diu sic credidisset. nec ille reperiretur. et traheret cum alio viro solēniter matrimonium. tunc ipsa mulier excusatur ab adulterio et fornicatione si primus vir rediret. propter ignorantiam.

Quarto notandum. q̄ mulier in illo casu excusatur ab adulterio cum inquit inquit mortem eius cum magna diligentia. et si mulier interim cum secundo viro generasset filios. tunc illi filij sunt legitimi paterne hereditatis. sic q̄ possunt possidere omnes paternas possessiones. et illa mulier immediate quando primus vir reuertit tunc amplius non habeat copulam carnalem cum secundo viro. quia si hoc faceret mulier fornicaria et adultera esset. Si autem post hoc mortuus fuerit primus vir tunc potest a nouo redire ad secundum virum a quo fuerat separata. Sed tamen oportet q̄ hoc fiat cum consensu utriusque. Sed interim q̄ mulier non est certa de morte mariti eius tunc non debet ducere alium virum donec ei sit certum et manifestum. sic q̄ videat aliqua euidentia signa ex quibus potest elicere mortem sui mariti. vel q̄ hoc dicat sibi homines fidedignos. sic q̄ mors sui viri sufficienti testimonio approbatur.

Quinto notandum. q̄ ex littera vbi dicitur (Vasculus aut mulier) habetur tale documentum. q̄ nomen propinquitatis siue affinitatis oritur ex baptismo parvulorum. et illa affinitas est inter baptizantem et baptizatum que est paternitas spiritualis ex parte baptizantis. et filiaritas ex parte baptizati. Ex quo tunc sequitur talis regula. q̄ nullus baptizans cum baptizato potest trahere matrimonium. Etiam filius baptizantis cum filia baptizati non potest trahere matrimonium. quia ibi est propinquitas siue affinitas inter baptizantem et patrem baptizati que est paternitas. Ex quo tunc sequitur alia regula q̄ baptizans non potest trahere matrimonium cum matre baptizati. quia ibi est propinquitas siue affinitas spiritualis. que est inter baptizantem et matrem baptizati. et hec dicitur maternitas. Aliquando affinitas siue propinquitas spiritualis fit inter filios baptizantis et baptizatum. et hec dicitur spiritualis fraternitas. Et isti iterum non possunt inuicem trahere matrimonium. Et aliquando etiam affinitas siue propinquitas spiritualis est inter